

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§10-11

Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδούς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι. Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθαι μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Ποιο βασικό επιχείρημα που αφορά τη δημόσια ζωή του διατυπώνει ο Μαντίθεος στο παραπάνω απόσπασμα;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἄγγελος Βλάχος, *Ο κύριός μου Αλκιβιάδης*, απόσπασμα

Ο Ἄγγελος Βλάχος υπήρξε μελετητής της αρχαίας γραμματείας και μυθιστοριογράφος. Στο έργο του, *Ο κύριός μου Αλκιβιάδης*, προσφέρει μία πολύπλευρη οπτική για την κατανόηση του 5^{ου} αιώνα π.Χ.

«Μεθαύριο θα ξαναφύγομε εκστρατεία, φίλοι! Βάλτε, δούλοι, να πιούμε κι ας εξακολουθήσει η διασκέδαση μ' άκρατο το κρασί μας. Τιμάνδρα, τραγούδα! Εύθυμα τραγουδάκια, γελαστά: Η ζωή είναι τόσο όμορφη και τόσο πλούσια! Σιλύκοοοοοο! Καταραμένε των θεών! Φώναξε τις αυλητρίδες!»

Από την πλαϊνή κάμαρα, όπου είχα μισογυρίσει γλαρωμένος απ' τη νύστα, αναπήδησα με τη φωνή του Αλκιβιάδη και βγήκα στην αυλή για να ξαναμπώ απ' τη μεγάλη πόρτα. Εκεί είδα τον Σωκράτη που στεκόταν, λες έστηνε ενέδρα, σε μια γωνιά της αυλής. Φαίνεται πως είχε ακούσει κι αυτός τη φωνή του Αλκιβιάδη, γιατί προχώρησε και μπήκε στην αίθουσα του συμποσίου όπου ήταν όλη η παρέα μισομεθυσμένη κιόλας. Καθώς ένωσαν οι χαροκόποι τον Σωκράτη απλώθηκε μια σιωπή και τα πρόσωπα σοβαρεύτηκαν, σαν φοβισμένα.

Άγγ. Βλάχος. 2008 *Ο κύριός μου Αλκιβιάδης*. Το Βήμα (Βιβλιοπωλείον της Εστίας), σ. 258.

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **διάλειμμα, προδοσία, παντοδύναμος, συμπόσιο, διάψευση**.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφών, Κύρου Παιδεία §§1.2.6-1.2.6-7

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1910, ανατ. 1970)

Στο έργο αυτό ο Ξενοφών αναφέρεται στην προσωπικότητα και τον βίο του βασιλιά των Περσών Κύρου του Β΄ του Μεγάλου. Αφού εξέφρασε τον θαυμασμό του στο εισαγωγικό κεφάλαιο, ο Ξενοφών ανέτρεξε στα πρώτα χρόνια της ζωής του Κύρου. Έτσι του δόθηκε η ευκαιρία να περιγράψει το εκπαιδευτικό σύστημα των Περσών.

Οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ' ἡμῖν ὅτι γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. Γίνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός. Οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. Κολάζουσι δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. Δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἔνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. Οἶονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοῦς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. **Ἐπεσθαι** δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμῶν.

καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός: και άλλα που είναι φυσικό να συμβαίνουν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Οἱ μὲν δὴ παῖδες ... ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κυριότερη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων/φράσεων του κειμένου.

τῆς ἡμέρας: είναι..... στο

ἐγκλήματα: είναι..... στο

ἐγκαλοῦντα: είναι..... στο

οὗ ἕνεκα: είναι..... στο

και στο

ἀχαριστία: είναι..... στο

(μονάδες 6)

β. «ἀποδιδόναι, ἔπεσθαι»: Να αναγνωρίσετε το είδος και τη συντακτική λειτουργία των παραπάνω υπογραμμισμένων απαρεμφάτων του κειμένου (μονάδες 2), επισημαίνοντας αντίστοιχα το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας ή ετεροπροσωπίας (μονάδες 2).

Μονάδες 10